

Höstvetesorter – effekter av kväve och fungicid

Magnus Olsson, Hushållningssällskapet Östergötland

Förra årets försök visade skillnader mellan fungicidbehandling och sort. Årets försök präglas av ett lågt kväveutnyttjande och små skillnader mellan de olika leden. Syftet med denna försöksserie är att jämföra effekten av olika kvävenivåer och fungiciddoser i tre olika höstvetesorter.

Fyra försök lades ut inför skörden 2001, två i Östergötland, ett i Södermanland och ett i Örebro län. I Östergötland fanns försöken

på Ulvåsa vid Motala och Björkåkla vid Linköping, i Södermanland på Brännelunds gård och i Örebro på Hidingsta. Försöken på Ulvåsa och Hidingsta kasserades och finns inte med i sammanställningen. Förfrukten var höstvete i de två återstående försöken. Den första gödslingen skedde kring den 25-27 april och den andra gödslingen skedde i DC30 (15 maj). För leden B-G har man tre olika behandlingar, obehandlat och två olika fungiciddoser.

Tabell 7. L15-1240. Höstvetesorter, kväve-fungicidbehandling

Led	Sort	Gödsling kg N/ha	Behandling i DC 51:
A	Kosack	0	1. Obehandlat
B	Kosack	120	2. Amistar 0,4 l
C	Kosack	120+60	3. Amistar 0,8 l
D	Tarso	120	
E	Tarso	120+60	
F	Ritmo	120	
G	Ritmo	120+60	

Resultat och kommentarer

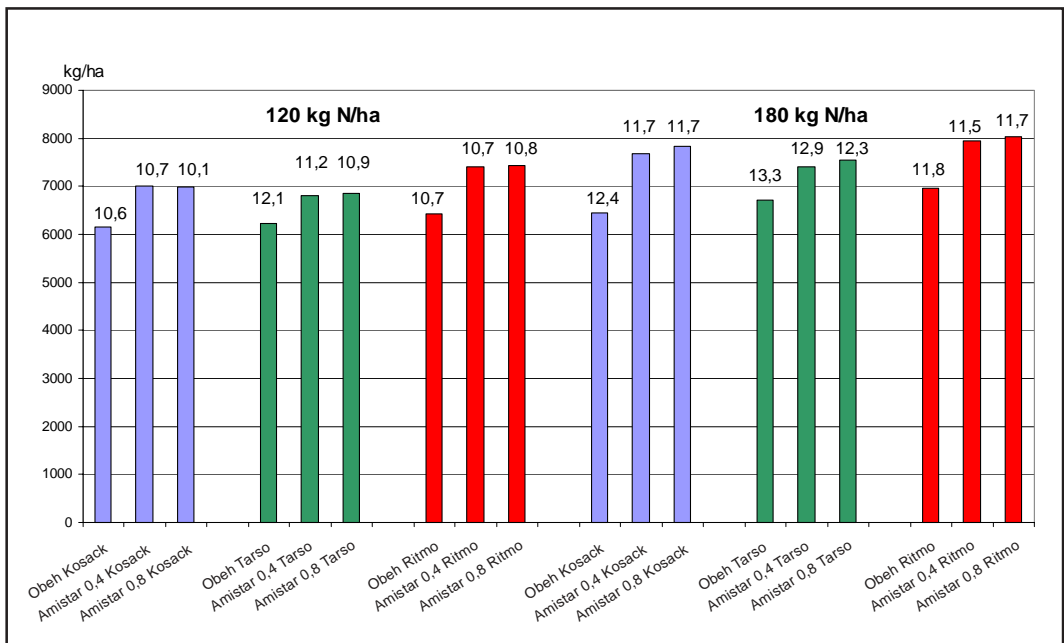
En blöt höst och en påfrestande vinter gjorde att bestånden var reducerade på våren. I kombination med den torra perioden i maj och juni uteblev den höga skördenivån och kväveutnyttjandet blev lågt. På avkastnings-sidan är även i år Ritmo den bästa sorten men Kosack ligger inte långt efter (Fig. 1 och 2). Tarso hänger inte riktigt med i avkastningen utan ligger ett par hundra kilo under de båda andra sorterna. Mellan obehandlat led och fungicidbehandlingarna är skillnaderna små. Även detta beror på den torra perioden som medförde att svampangreppen inte kunde sprida sig uppåt i beståndet och orsaka någon större skada.

Ritmo är den sort som gett den högsta skördeökningen vid en fungicidbehandling (ca 500 kg/ha). Ritmo angrips lätt av bladfläcksvampar och svarar oftast på en fungicidbehandling. För Tarso har fungicidbehandlingen gett bäst resultat i den lägre kvävenivån. I den högre kvävenivån har man

inte fått samma skördeökning av en fungicidbehandling. Den högre dosen av Amistar har i något enstaka fall gett en högre skörd än den lägre dosen.

Proteinhalten pendlar mellan 11,6 och 13,8 % och tendenserna är samma som förra året. Tarso ligger högst i proteinhalt och Ritmo lägst och Kosack intar en mellanställning (Fig.1 och 2). Att Tarso har en hög proteinhalt är känt sedan tidigare. I år tenderar proteinhalten att öka både med kvävegödsling och fungiciddos. Under 2000 räckte kvävet inte till vid en fungicidbehandling och proteinhalten sjönk. Detta har inte skett i årets försök på grund av det låga kväveutnyttjandet.

Kväveutnyttjandet har i årets försök varit ganska lågt beroende på torkan (Fig. 3). Leden med 120 kg N/ha har liksom förra året visat ett bättre kväveutnyttjande än ledet med den höga kvävenivån. För den höga kvävenivån ligger utnyttjandet kring 60-70 %. Det är ungefär 10 % sämre jämfört



Figur 1. Avkastning och proteinhalt 2000, 4 försök

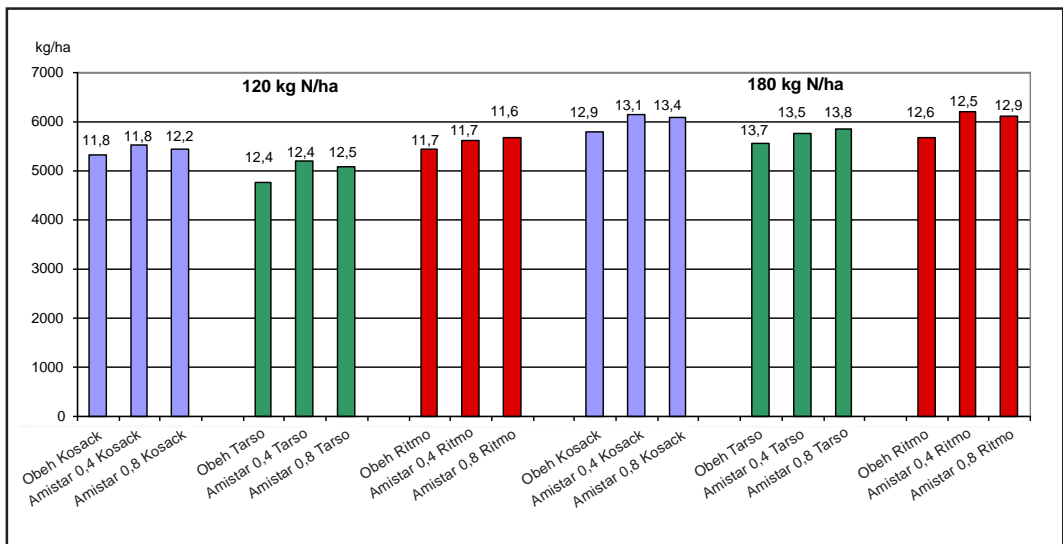
med 2000. Den andra gödslingen skedde i mitten på maj och eftersom maj och juni var torra var det svårt för växterna att ta upp andra kvävegivan. Ingen av sorterna skiljer ut sig när det gäller utnyttjandet av kväve. Tarso hamnar på samma utnyttjande som de två övriga sorterna och det är den höga proteinhalten som kompenserar för den lägre skörden. I den högre kvävenivån har fungicidbehandlingen gett ett ökat upptag kring 10 kg N/ha för sorterna Kosack och Ritmo. För Tarso har fungicidbehandlingen inte ökat upptaget nämnvärt. Även på den lägre kvävenivån är skillnaderna i kväveupptag små mellan obehandlade och behandlade led.

Studerar man behandlingsnettot för de olika leden kan man se en tydlig tendens (Fig. 4). Eftersom svamptrycket var lågt är leden med den höga fungiciddosen genom-

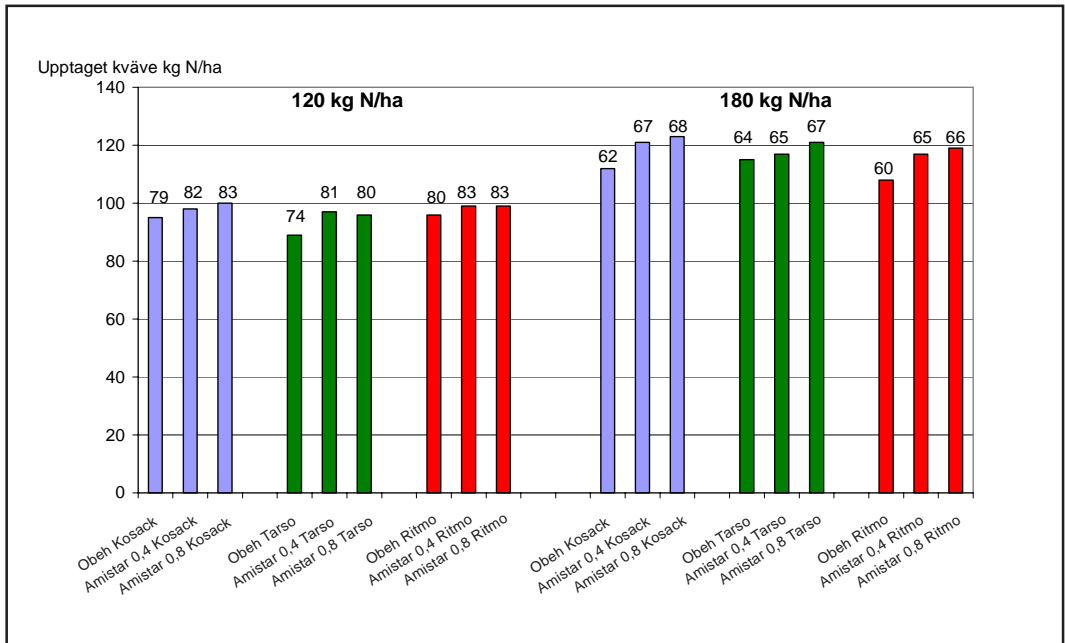
gående sämst. I tre fall har den låga fungiciddosen gett ett bättre netto än obehandlat led, två led visar ingen skillnad mellan behandlat och obehandlat. För Tarso och hög kvävegiva ger obehandlat det bästa nettot. Under förra året var svamptrycket högre och även där gav den låga dosen det bästa nettot.

Sammanfattning

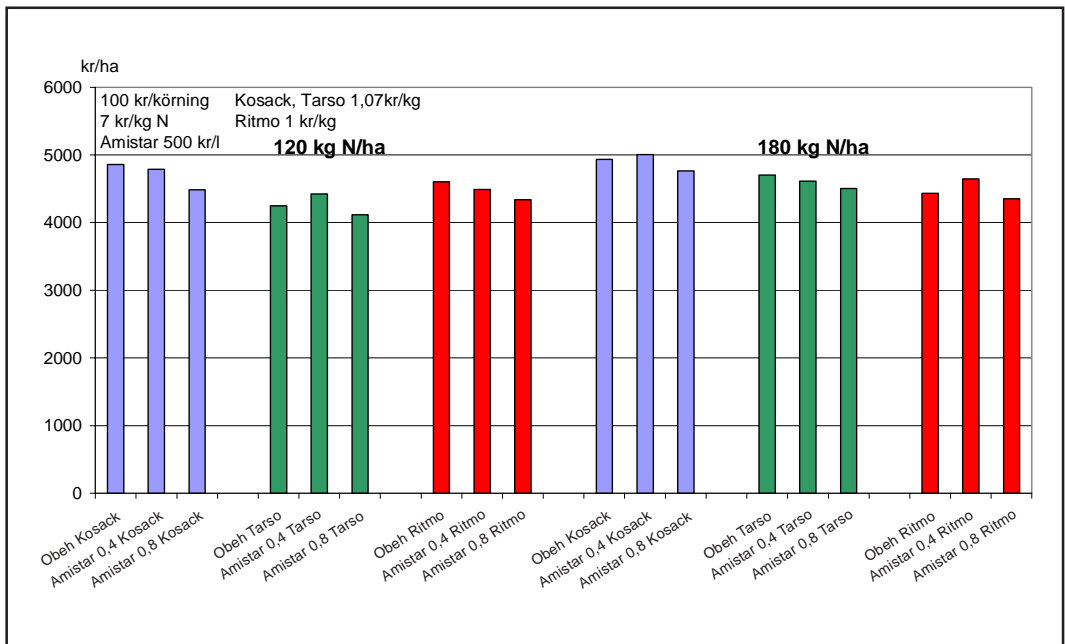
Det är små skillnader mellan obehandlat och behandlat led beroende på den torra väderleken. Tarso ligger lite lägre i avkastning än de två övriga sorterna. Merskörden av en svampbehandling har inte påverkats av kvävenivån. Det är ingen större skillnad i avkastningsnivå mellan de olika gödslingsnivåerna beroende på en torr maj och juni vilket försämrade upptaget av den andra kvävegivan.



Figur 2. Avkastning och proteinhalt 2001, 2 försök



Figur 3. Kväveutnyttjande och relativtal 2001, 2 försök



Figur 4. Behandlingsnetto 2001, 2 försök